

ИЗВЕШТАЈ О РАДУ МИНИСТАРСТВА ЗА ДИЈАСПОРУ за период јули 2008 - јули 2010. године

I АКТИВНОСТИ У ЗАКОНОДАВНОЈ ОБЛАСТИ

1.1. УСВОЈЕН ЗАКОН О ДИЈАСПОРИ И СРБИМА У РЕГИОНУ

Министарство за дијаспору је, као овлашћени предлагач, упутило Влади Републике Србије Нацрт Закона о дијаспори и Србима у региону, који је једногласно усвојен 7. маја 2009. године, и као Предлог Закона упућен Народној скупштини на усвајање. Народна скупштина је на свом редовном јесењем заседању, 26. октобра 2009. године усвојила први **Закон о дијаспори и Србима у региону**. Законом је постављена нормативна база којом се регулише политика Владе Србије према дијаспори и Србима у региону. Ово је први системски закон који регулише односе дијаспоре и Срба у региону са матичном државом Србијом и којим се уређују основни принципи и смернице у односима са дијаспором и Србима у региону. Усвајањем предметног закона, припадницима дијаспоре и Србима у региону први пут је законски омогућено да се активно укључе у друштвена и политичка дешавања у Републици Србији, али и да од Републике Србије добију неопходну помоћ и подршку која је годинама изостајала. Пуних шест месеци трајала је јавна расправа у оквиру које је одржано неколико стотина јавних трибина и округлих столова широм света, а радна верзија Закона прослеђена је на адресе 2400 организација, удружења и угледних појединаца у дијаспори, са позивом да се кроз конкретне предлоге непосредно укључе у креирање овог Закона. Сви предлози су детаљно размотрени, а сви који се уклапају у концепцију Закона и нису у супротности са другим позитивно-правним прописима, законодавством Европске уније и препорукама Савета Европе, постали су саставни део Закона. Усвојени Закон прави разлику између: дијаспоре, која обухвата политичку и економску емиграцију, и Срба у региону, који у околним земљама живе као аутохтоно становништво.

1.2. ОСНОВАН САВЕТ ЗА ОДНОСЕ СА СРБИМА У РЕГИОНУ

Чланом 27. Закона о дијаспори и Србима у региону прописано је оснивање Савета за односе са Србима у региону. Дана 9. децембра 2009. године конституисано је ово тело Републике Србије које ће обављати одређене послове и задатке из области сарадње, заштите интереса и унапређивања односа Републике Србије са Србима у региону. На челу овог Савета је председник Републике Борис Тадић, а Координациони тим Савета чине: председница Народне скупштине Републике Србије проф. др Славица Ђукић-Дејановић, председник Владе Републике Србије др Мирко Цветковић, министар спољних послова Вук Јеремић, министар за дијаспору

мр Срђан Срећковић, министар просвете др Жарко Обрадовић, министар за културу Небојша Брадић, министар вера др Богољуб Шијаковић, министарка финансија др Диана Драгутиновић, председник Извршног већа Аутономне Покрајине Војводине Бојан Пајтић, и у име Српске Православне Цркве Његово Преосвештенство владика захумско-херцеговачки господин Григорије.

1.3. КОНСТИТУИСАНА СКУПШТИНА ДИЈАСПОРЕ И СРБА У РЕГИОНУ

У складу са чланом Закона о дијаспори и Србима у региону, конституисана је Скупштина дијаспоре и Срба у региону. Свечана седница, уз учешће председника Републике и других државних званичника, као и конститутивна седница одржане су 3. јула 2010. године у Дому Народне скупштине Републике Србије. Верификовано је 45 мандата делегата из дијаспоре и Срба у региону. За председника Скупштине дијаспоре и Срба у региону изабран је др Славомир Гвозденовић из Румуније, а за потпредседнике Милисав Алексић из Француске и Виолета Бракус из Швајцарске. Скупштина дијаспоре и Срба у региону је највише представничко тело дијаспоре и Срба у региону. Скупштина утврђује проблеме дијаспоре и Срба у региону, предлаже мере за њихово превазилажење, даје смернице за израду Стратегије, бира савете дијаспоре и Срба у региону, надзире њихов рад и одлучује о престанку мандата њихових чланова. Друга, трећа и четврта седница Скупштине дијаспоре и Срба у региону одржане су 5. јула у Палати „Србија“ уз учешће делегата, министра за дијаспору, са сарадницима, министра вера, као и представника министарстава: спољних послова, унутрашњих послова, финансија, економије и регионалног развоја, просвете, културе, рада и социјалне политике, омладине и спорта, Српске православне цркве, Српске академије наука и уметности, Привредне коморе Србије, Сталне конференције градова и општина и Јавног сервиса Радио-телевизије Србије. Делегати скупштине формирали су стална радна тела Скупштине, Савете, у складу са чланом 23. Закона о дијаспори и Србима у региону. За разматрање питања у појединим областима од значаја за очување и јачање односа матичне државе и дијаспоре, формиран су: Економски савет дијаспоре, Савет за статусна питања дијаспоре и Савет за културну, просветну, научну и спортску сарадњу. Чланови сталних радних тела су поједини делегати Скупштине, а, поред њих, ту су и експерти из различитих области, које су делегати предложили.

1.4. ФОРМИРАН САВЕТ ЗА ДИЈАСПОРУ

У складу са чланом 38. Закона о дијаспори и Србима у региону, Влада Србије својом одлуком од 13. маја 2010. године формирала је Савет за дијаспору. Савет за дијаспору чине представници министарстава надлежних за: образовање, науку, културу, вере, финансије, економију и регионални развој, спољне послове, унутрашње послове, одбрану и дијаспору. За председника Савета за дијаспору именован је Миодраг Јакшић, државни секретар у Министарству за дијаспору. Савет за дијаспору се формира ради разматрања појединих питања, давања предлога, мишљења и стручних образложења у вези са утврђивањем и вођењем политике према дијаспори, као и давањем мишљења и предлагањем активности које ће се приоритетно финансирати средствима Буџетског фонда за дијаспору и Србе у региону.

1.5. ИЗРАДА НАЦИОНАЛНЕ СТРАТЕГИЈЕ ОЧУВАЊА И ЈАЧАЊА ОДНОСА МАТИЧНЕ ДРЖАВЕ И ДИЈАСПОРЕ

У складу са чланом 12. Закона о дијаспори и Србима у региону, започет је рад на изради Стратегије очувања и јачања односа матичне државе и дијаспоре, као и матичне државе и Срба у региону. Још пре усвајања самог Закона о дијаспори и Србима у региону, традиционална манифестација „Видовдански дани дијаспоре и Срба у региону 2009“, коју организује Министарство за дијаспору, била је посвећена искључиво овој теми - изради платформе за припрему Стратегије очувања и јачања односа матичне државе и дијаспоре, као и матичне државе и Срба у региону, којом се утврђује стање у области односа матичне државе и дијаспоре, као и матичне државе и Срба у региону и мере које треба предузети за њен развој. Више стотина организација и појединаца из дијаспоре том приликом је доставило своје писане радове који представљају аутентичне предлоге наших људи који живе ван граница Србије.

У другој фази израде ове Стратегије, Министарство за дијаспору ангажовало је невладин сектор у Србији, који је дао свој прилог, у виду предлога по разним темама, а у циљу њеног што свеобухватнијег и квалитетнијег садржаја.

Значајан допринос и помоћ Министарству за дијаспору кроз размену релеватних података и консултације даје канцеларија Међународне организације за миграције (ИОМ) у Београду.

У трећој фази израде Стратегије очувања и јачања односа матичне државе и дијаспоре, као и матичне државе и Срба у региону, која је у току, делегати Скупштине дијаспоре и Срба у региону су на својим седницама од 3. до 5. јула у Београду, разматрали текст преднацрта Стратегије и донели одлуку да је могуће до 1. септембра 2010. године, у писаној амандманској форми, упутити предлоге за измене и допуне на текст преднацрта Стратегије.

2. ЗАКОН О ВОЈНОЈ, РАДНОЈ И МАТЕРИЈАЛНОЈ ОБАВЕЗИ

На иницијативу Министарства за дијаспору, а на предлог Министарства одбране, новим Законом о војној, радној и материјалној обавези, ("Сл. гласник РС", бр. 88/2009), прописани су повољнији услови и процедура по питању одговорности држављана Републике Србије, војних обвезника, који бораве у иностранству:

- Горња граница након које се регрут, који је уредно одлагао обавезу служења војног рока преводи у резервни састав, померена је са 35 на 30 година живота;
- Прецизирана је процедура за превођење у резервни састав у односу на војне обвезнике, двојне држављане, који поред држављанства Републике Србије имају и држављанство друге државе, и који су обавезу служења војног рока регулисали у другој држави чији су држављани.

3. ЗАКОН О АМНЕСТИЈИ

На иницијативу Министарства за дијаспору, а на предлог Министарства правде, Влада Републике Србије на седници одржаној 17.12.2009. године усвојила је Нацрт закона о амнестији, којим се ослобађају од кривичног гоњења држављани Републике Србије за које постоји основана сумња да су починили кривична дела избегавања војне обавезе, до тренутка ступања на снагу предложеног Закона.

Народна скупштина Републике Србије усвојила је Закон о амнестији 23. марта 2010. године, а Закон је објављен у „Службеном гласнику РС“, бр. 18/2010 од 26.3.2010. године.

II АКТИВНОСТИ У ОБЛАСТИ УНАПРЕЂЕЊА ИНФОРМИСАЊА ДИЈАСПОРЕ

1. ПОТПИСАН ПРОТОКОЛ О САРАДЊИ СА ЈАВНИМ СЕРВИСОМ РТВ СРБИЈЕ, КОЈИМ ЈЕ ОМОГУЋЕНО ЕМИТОВАЊЕ САТЕЛИТСКОГ ПРОГРАМА НАЦИОНАЛНЕ ТЕЛЕВИЗИЈЕ у Европи, Америци, Канади и Аустралији од 1. јануара 2010. године

На иницијативу Министарства за дијаспору, са Јавним сервисом Радио-телевизије Србије потписан је Протокол о сарадњи на заједничком пројекту емитовања сателитског програма националне телевизије у Европи, САД, Канади и Аустралији, којим је, од 1. јануара 2010. године, започето емитовање сателитског сигнала. Овим споразумом Влада Србије је потврдила државни и национални интерес да се програм националне телевизије види у свим деловима света где живи српска дијаспора, коју чини између 3 и 4 милиона људи, и тиме послала још једну значајну поруку да је Србија отпочела нову, одговорну и дугорочну политику према свом народу у расејању. Емитовање програма јавног сервиса РТС-а у иностранству имаће позитивне политичке, економске и културолошке импликације. Очекује се да ће емитовањем овог програма потенцијални инвеститори из дијаспоре добити конкретније и потпуније информације о актуелним инвестиционим пројектима које Србија нуди. Емитовање програма јавног сервиса свуда где живи српски народ допринеће и очувању српског језика и ћириличног писма у дијаспори, што такође представља општи државни и национални интерес.

2. ПРИПРЕМА ПУБЛИКАЦИЈА ОД ЗНАЧАЈА ЗА ПОЛОЖАЈ ПРИПАДНИКА ДИЈАСПОРЕ И СРБА У РЕГИОНУ

• „Информативни приручник за дијаспору“ је прва публикација те врсте која садржи најнеопходније информације о правима и обавезама припадника дијаспоре, и има за циљ да олакша комуникацију припадника дијаспоре са надлежним државним органима у поступку остваривања њихових права пред државним органима Републике Србије. Настао је као резултат анализе најчешће постављаних питања припадника дијаспоре, а припремљени одговори настали су као резултат сарадње са другим ресорним министарствима и надлежним органима Републике Србије. Приручник садржи 15 поглавља у којима су наведени надлежни органи за сваку област (адресе, телефони, електронски линкови, процедуре и неопходна документација).

Прво издање приручника одштампано је у 15.000 примерака и преко дипломатско-конзуларних представништава Републике Србије у иностранству дистрибуирано српским организацијама и удружењима у дијаспори. Друго, измењено и допуњено издање Информативног приручника објављено је у јуну 2009. године. Садржај постојећег приручника надограђен је корисним подацима и упутствима, информацијама о изменама и допунама постојећих позитивних прописа РС, значајним за остваривање њихових основних права и обавеза. Посебна пажња је усмерена на учење српског језика и ћириличног писма, чиме је дата целина допуњена низом корисних информација које треба да допринесу унапређењу стања у

тој области. Такође, систематизована је одређена група података који треба да олакшају поступак добијања нових личних докумената, а унете су и најбитније информације из економске области, као и промене на пољу закључивања социјалних споразума у области пензијско-инвалидског и здравственог осигурања.

- **„Положај и перспективе српског народа у земљама окружења“**, издата у јуну 2009. године, је публикација која представља студију са анализом положаја и статуса нашег народа у земљама региона. Садржи и текстове председника кровних организација Срба у региону и представника Министарства за дијаспору и других министарстава Владе РС. Публикација представља темељну информацију о положају српског народа у региону, где су наши сународници аутохтон или домицилни народ те не представљају дијаспору у класичном смислу, и као таква је веома употребљива и корисна и за све институције надлежне за решавање и унапређење положаја Срба у суседним земљама и другим државама у којима живе.

3. ФОРМИРАЊЕ И АЖУРИРАЊЕ БАЗА ПОДАТАКА

- **База података о нашим организацијама у дијаспори** са подацима о нашим организацијама, друштвима, савезима, асоцијацијама, клубовима, школама српског језика, црквено-школским општинама и истакнутим поједицима у дијаспори, а ради активнијег укључивања припадника дијаспоре у политички, економски и културни живот матице, и стварања чвршћих веза са институцијама у Србији (1500 адреса);

- **База података о медијима на српском језику у дијаспори**, у циљу остваривања контаката и јачања сарадње у области информисања припадника дијаспоре (102 адресе);

- **База података о предузећима у Србији основаних капиталом из дијаспоре**, формирана у сарадњи са Центрима за дијаспору при Регионалним привредним коморама – примери успешног улагања привредника из дијаспоре.

- **База података о српским спортистима и спортским радницима који привремено живе у иностранству**, формирана у сарадњи са спортским новинарима и Савезом за спортску сарадњу са дијаспором.

ОРГАНИЗАЦИЈА, УЧЕШЋЕ У ОРГАНИЗАЦИЈИ И ПОКРОВИТЕЉСТВА МАНИФЕСТАЦИЈА ОД ЗНАЧАЈА ЗА УНАПРЕЂЕЊЕ ОДНОСА СА ДИЈАСПОРОМ

1. Традиционалне манифестације

- **ВИДОВДАНСКИ ДАНИ ДИЈАСПОРЕ И СРБА У РЕГИОНУ**, одржани у јуну 2009. године, у организацији Министарства за дијаспору у београдском Сава центру, уз учешће најзначајнијих представника организација српске дијаспоре и Срба у региону и присуство преко 450 званица из дијаспоре као и највиших државних и црквених представника, чија су излагања и реферати основа за израду Стратегије о јачању односа матице и дијаспоре чије усвајање произилази из Закона о дијаспори и Србима у региону. У оквиру ове традиционалне манифестације одржана су три тематска скупа: Видовдански дани дијаспоре и Срба у региону, Конференција медија дијаспоре

и Пословни форум о економској сарадњи дијаспоре и матице. Тема прошлогодишње конференције била је „Платформа за израду Националне стратегије развоја односа матице и дијаспоре и Срба у региону“. Национална стратегија, као званичан документ Владе РС, одредиће улогу државе према дијаспори и Србима у региону и улогу дијаспоре и Срба у региону према Републици Србији. Видовдански дани дијаспоре и Срба у региону су највећа манифестација дијаспоре која се одржава у Србији сваке године, а усвојеним Законом о дијаспори и Србима у региону предвиђено је да се убудуће обележавају као Дан дијаспоре, односно заседање Скупштине дијаспоре и Срба у региону.

2. Међународне конференције

● **МЕЂУНАРОДНА КОНФЕРЕНЦИЈА О СРПСКОЈ ДИЈАСПОРИ И РАЗВОЈУ МАТИЧНЕ ДРЖАВЕ** организована је у сарадњи са Програмом Уједињених нација за развој (УНДП), у новембру 2008. године. Међународна конференција окупила је представнике државних институција, експерте из Србије и еминентне стручњаке који се баве миграцијом и питањима дијаспоре. На Конференцији су анализирани три значајне теме које прате структуру Министарства за дијаспору: улога дијаспоре у економском развоју, транснационални идентитет, мрежа комуникације дијаспора-матица и правна и статусна питања дијаспоре.

● **КОНФЕРЕНЦИЈА О ПОЛОЖАЈУ И ПЕРСПЕКТИВАМА СРПСКОГ НАРОДА У ЗЕМЉАМА ОКРУЖЕЊА**, друга по реду конференција, одржана 11. новембра 2008. године, уз учешће и дискусију председника кровних савеза и асоцијација српског народа. На завршетку конференције донета је Декларација конференције са 13 закључака, којом се акцентују проблеми и предлажу мере за њихово решавање.

● **ИНТЕРНАЦИОНАЛНА КОНФЕРЕНЦИЈА МЛАДИХ ЛИДЕРА ИЗ ДИЈАСПОРЕ** организована у јулу 2009. године у Београду, под покровитељством Министарства за дијаспору, први пут је окупила наше младе успешне људе из целог света са идејом да у будућности конкретније сарађују са својом матичном државом Србијом. Одржавање друге конференције предвиђено је за јули месец 2010. године. Подржано је одржавање и друге Интернационалне конференције младих лидера дијаспоре у Торонту, у фебруару 2010.

● **МЕДИЈИ У ДИЈАСПОРИ – МЕДИЈИ ЗА ДИЈАСПОРУ**, друга по реду конференција чији је покровитељ и суорганизатор било Министарство за дијаспору одржана је у јуну 2009. године. На конференцији је учествовало 50 представника медија из 15 земаља, са 4 континента, као и уважени представници српских медија и струковних удружења новинара и министарстава из Србије. Основни циљ ове конференције је побољшање веза у медијској области између матице и дијаспоре. У оквиру радног дела скупа разматране су две централне теме: Медији дијаспоре - очување националног идентитета, улога Јавног сервиса у информисању дијаспоре као и Улога, могућности и перспективе медија дијаспоре. Трећа конференција је одржана у Београду 2. и 3. јула 2010. године.

● **ОКРУГЛИ СТО О ПРЕДНАЦРТУ СТРАТЕГИЈЕ**, одржан је 19. маја 2010. уз присуство министра за дијаспору Срђана Срећковића, потпредседника Владе Србије Божицара Ђелића и председника 13 невладиних организација, које су у име цивилног сектора учествовале у изради преднацрта Стратегије.

III. РЕАЛИЗОВАНИ ПРОЈЕКТИ У ОБЛАСТИ УНАПРЕЂЕЊА ЕКОНОМСКЕ САРАДЊЕ СА ДИЈАСПОРОМ

- Припремљена је и реализована **„Међународна конференција о новчаним дознакама српске дијаспоре“**, којој је присуствовало преко 50 учесника. Учешће су узели експерти из Немачке (ГТЗ), Швајцарске (СЕЦО), професори и експерти из области миграција из Србије, представници Народне банке Србије, Привредне коморе Србије, пословних банака и Агенција за трансфер новца. Донесени су закључци и објављена публикација у сарадњи са економским недељником „Економ:еаст“.
- Припремљени су материјал и финалне-мастер верзије **ДВД мултимедијске компилације „Могућности улагања у општине и градове Србије“**. Представљено је око 150 конкретних пројеката, који пружају инвестициону могућност дијаспоре према градовима и општинама у Србији. У оквиру ДВД, представљене су и активности Министарства за дијаспору, путем видео материјала и материјала за преузимање (Приручник за дијаспору, Закон о дијаспори, Зашто улагати у Србију, Примери добре праксе улагања у Србију).
- Припрема и потписивање **Споразума о сарадњи са „Саветом страних инвеститора“ и „Привредном комором Србије“** о реализацији Пројекта Министарства за дијаспору „Летње праксе за студенте из дијаспоре 2010. године“ у страним и домаћим компанијама које послују у Србији.
- Пројекат **„Нострификација диплома и лиценцирање дозвола за рад стечених у иностранству“**. По избору Кабинета потпредседника Владе за европске интеграције ушао је у избор пројеката за примену Акционог плана за спровођење Националне стратегије одрживог развоја 2009. Наведена група пројеката ће од стране Кабинета потпредседника Божидара Ђелића бити предложена страним донаторима за финансирање у оквиру пројекта „Пријатељи одрживе Србије“.
- Пројекат **„Летње праксе“** реализован је у периоду јул-август 2008. године са 11 реномираних иностраних и домаћих предузећа које послују у Србији. Пројекат је настављен у 2009. години, а летњу праксу за студенте из дијаспоре понудило је 9 реномираних иностраних и домаћих предузећа, које послују у Србији. Министарство за дијаспору је омогућило студентима из дијаспоре да у току летњих месеци обављају летњу праксу у реномираним предузећима у Србији – Carlsberg, Ernst & Young, Japan Tobacco International, British American Tobacco, Coface, Delta Max, Телеком Србија и Горење. Циљ ове иницијативе је да наши студенти из дијаспоре стекну прве пословне вештине у својој земљи, да се повежу са својим вршњацима и укључе у пословне токове у матици.

IV САРАДЊА СА ДИЈАСПОРОМ У ОБЛАСТИ ПРОСВЕТЕ, КУЛТУРЕ, НАУКЕ И СПОРТА

- **Унапређење учења српског језика у дијаспори** – У децембру 2008. године одељењима допунске наставе на српском језику послато је 56 пакета књига са око 3.000 примерака уџбеника из предмета српски језик и математика, од 1-8 разреда, Завода за издавање уџбеника у Београду и издања Креативног центра из Београда. Књиге су упућене у допунске школе српског језика у Буковару, Чикагу, Лондону, Цириху, Торонту, Мехелену у Белгији, као и црквеним општинама у Аустралији где је организована настава српског језика. Припремљено је преко 4000 уџбеника, укупне вредности од милион динара, да се током лета 2010. године, пред почетак нове школске године, пошаље у дијаспору, у школе које раде на српском језику. У питању су уџбеници за учење српског језика, за прва четири разреда основне школе.
- Утврђује се садржај, те материјалне и техничке могућности за примену учења српског језика преко Интернета, кроз „учење на даљину“, намењено нашој омладини у дијаспори. У ту сврху реализовани су састанци са релевантим друштвеним организацијама и појединцима у вези са изградом интерактивног интернет портала за учење српског језика, као и са софтверским фирмама у вези са техничким детаљима за израду тог портала. Министарство је посебно активно у анимацији дијаспоре за похађање летњих школа српског језика у матици. Подржано је одржавање курса српског језика у Скадру.
- **Сајам књига 2008. и 2009. године и Сајам туризма 2009.** - представљање књижевних стваралаца, уметничких удружења, додела књижевних награда „Арсеније Чарнојевић“ и „Стојан Стив Тешић“, и представљање туристичких агенција из дијаспоре и туристичких потенцијала и брендова Србије на штандовима Министарства за дијаспору.
- Сваког четвртка у згради Министарства за дијаспору одржавају се јавне промоције и сусрети на којима се представљају књижевни ствараоци и уметници из дијаспоре.
- Пету годину за редом Министарство за дијаспору је покровитељ признања **Златна значка КПЗ**, чији су лауреати културни и уметнички ствараоци из Србије и нашег расејања. Додељене су Златне значке у згради Министарства за 2008, 2009. и 2010. годину.
- **Спомен-плоча Милеви Марић Ајнштајн у Цириху** – Министарство за дијаспору је организовало и финансирало израду спомен-плоче Милеви Марић Ајнштајн, која је постављена на гробном месту у Цириху. Свечано откривање и освећење спомен-плоче обављено је 14. јуна 2009. године у Цириху, а потом је одржана и свечана академија у културном центру „Хелфереи“ у Цириху.
- **Подршка кампањи за пласман Ђавоље Вароши у седам светских чуда.** Од 12. фебрура до 20. марта 2009, у згради Министарства за дијаспору одржана је изложба фотографија и скулптура Ђавоље Вароши. Повод за изложбу је огроман допринос дијаспоре у пласману Ђавоље вароши на изузетном 11 месту у свету, а првом у Европи светског избора за Седам светских чуда природе. Министарство је анимирало наше људе из дијаспоре да гласају како како би се Ђавоља варош задржала у самом врху и пласирала у финално такмичење.

- Остварена пословна сарадња са Телевизијом „Свет Плус“ у вези снимања серијала емисија **„Ми и наши ресурси“**, у којима ће бити представљени потенцијали општина и градова у Србији и посебно снимљене активности Центара за дијаспору при РПК и најуспешније фирме отворене капиталом из дијаспоре.
- **Сарадња са академском дијаспором**, кроз подршку организацији Конференције младих лидера из дијаспоре у Торонту 2010, организацију пројекта „Упознај државу Србију“, информисање академске омладине у дијаспори о начину нострификовања страних диплома у Србији, информисање младих у дијаспори и региону о могућностима и условима за студирање у Србији.
- Реализован је пројекат **Бесплатног студирања студената из дијаспоре на факултетима и високим школама у Србији**, до 5. маја 2009. године, 24 факултета и виших школа у Србији понудили су упис за око 100 студената из дијаспоре.
- **Суфинансирање пројеката** - У циљу реализације активности организација у дијаспори и Срба у региону, Министарство за дијаспору расписало је конкурс за суфинансирање пројеката који својим квалитетом доприносе очувању и јачању веза матичне државе и дијаспоре, као и матичне државе и Срба у региону. Финансијски подржана реализација филма **„Њујорк: 6 сати касније“** као и учешће на Фестивалу документарног филма у априлу 2009. године, као и још више од 100 пројеката на конкурсима које је Министарство за дијаспору за непрофитне организације из дијаспоре и матице расписало током 2008. и 2009. године, у три наврата. У 2010. години расписана су два оваква конкурса, један за организације Срба из региона и други за организације у дијаспори.
- Подршка и учешће на традиционалној културној манифестацији **„14. Европска смотре српског фолклора“** у Темишвару, одржаној у мају 2009. године и **„15. Европска смотре српског фолклора“** у Брчком, одржаној у мају 2010. године на којој су учествовала најбоља српска културно-уметничка друштва из земаља Европе. Манифестација је значајна промоција српских обичаја, традиције и културе у свету.

Реализовани пројекти

- Пројекат **„Србија је у Европи“** реализован је планом рада Министарства за 2009. годину. Пројектни предлог имао је за циљ подизање капацитета српских клубова, организација и удружења у земљама чланицама Европске уније, у 2009. години, посебно у Немачкој.
- Подржане су значајне манифестације и догађаји Срба у региону:
  - **„Светосавске свечаности у Македонији, Мађарској, Хрватској, Румунији, Црној Гори и Албанији“** у јануару 2009. године и у **Мађарској, Македонији, Француској, Аустрији и Румунији** у јануару 2010. године; Смотра народног стваралаштва Срба са подручја Тронеђе – Лике, Баније и Далмације **„СијелоТронеђе“**, јула 2008. године у Стрмици код Книна;
  - Пружена подршка завршетку рада **„Курса српског језика у Скадру“** у Албанији, августа 2008. године; отварањем курса српског језика наши сународници, након 74 године, уз помоћ Министарства за дијаспору, имају могућност учења свог језика и

писма; у јулу 2010. године, на конкурс, издвојена средства за наставак курса српског језика у Скадру и отварање курса српског језика у Фиеру у Албанији.

- **Обилазак и откривање локација духовних, културних и историјских споменика српског народа у Албанији**, у августу 2008. године; **Сабор српске омладине из земље и дијаспоре** – Манастир Студеница 31.08.2008. године; Свечаности поводом 96. годишњице Кумановске битке на Зебрњаку код Куманова. **„Историјски и културни значај ове епопеје за народе који живе на тим подручјима“** 25. и 26. 10. 2008. године;

- **„Парастос српским војницима палим за ослобођење Скадра 1913. године“**. Падине Брдањола и Тарабоша – Скадар 01.11.2008. године. Парастос обављен после скоро једног века; **„Отварање Културно, информативног и економског Центра српске заједнице у Скадру“** 03.11.2008. године - уз помоћ Министарства за дијаспору по први пут у Албанији отворен је овакав центар;

- Посета Влади Републике Мађарске и Земаљској самоуправи Срба у Мађарској **„Положај и остваривање права српског народа у Мађарској“** и учешће на **„Форуму – Дан српске редакције на Мађарском радију“**, 25-28. 11. 2008. године;

- Учешће на саветовању **„Шта је национални интерес српског народа у Црној Гори“** у организацији Српског народног вијећа у Црној Гори 04. и 05. 12. 2008. године; Скуп **„Дани српске културе у Истри“** у организацији српских асоцијација са подручја Истре; Сарадња са Уједињеном српском дијаспором Евроазије - **„Организованост и активности ове организације у Русији, Украјини, Молдавији, Белорусији, Казахстану и Туркменистану“**, 30.01.2009. године;

- Учешће на свечаностима поводом **„Обележавања 94. године победе српске војске на Удову у Валандовској долини“**, Македонија;

- Присуство на **„Васкршњем Сабору српске културе у Љубљани“** и разговор са председницима српских КУД-ова у Словенији. Ово је најзначајнија духовно-културна манифестација Срба у Словенији - 19. 04. 2009. године.

Спортски кампови и манифестације

Министарство за дијаспору је покровитељ и организатор великог броја спортских кампова који се организују за децу из дијаспоре. За време летњег распуста (јул, август 2008. године), деца из дијаспоре масовно посећују спортске кампове у Србији где поред стицања спортског знања упознају Србију, људе и обичаје матичне земље. Министарство је остварило сарадњу са следећим камповима:

- Интернационални кошаркашки камп Златибор, у организацији Аmaterског Кошаркашког клуба „Професор Александар Николић“;

- Међународни Мини-макси фудбалски камп Копаник, у организацији Дечије фудбалске асоцијације Фудбалског савеза Србије;

- Тениски камп за младе тенисере „Букуља 2008“, од 18. до 28. јула 2008. године у центру дечијих летовалишта и опоравишта града Београда у дечијем одмаралишту „Букуља“;

- Фудбалски камп дијаспоре у општини Сечањ 2009. године, у организацији Ф.К. „Билећанин“ из Сечња. За време летњег школског распуста одржаће се школа фудбала за децу из земаља окружења и дијаспоре.

Министарство за дијаспору је подржало следеће спортске манифестације и клубове:

- „Децембарски фудбалски таленти млађих категорија Дијаспора 08“, у организацији Савеза за спортску сарадњу са дијаспором - од 25. до 28. децембра 2008;
- „IX Трофеј Звонко Осмајлић 2008“ у цудоу за сениоре, одржан 4. и 5. октобра 2008. године;
- **18. Крос РТС за Гран При Радио Београда**, 5. јун 2008. године. Крос РТС у дијаспори трче наша деца у 15 земаља Европе. Такмичење се одржава у Француској, Холандији, Аустрији, Немачкој, Данској, Шведској, Норвешкој, Румунији, Босни и Херцеговини, Финској, Русији, Грчкој, Црна Гора. Генерални покровитељ овог дела Кроса РТС-а је Министарство за дијаспору.
- **19 и 20. Крос РТС за Гран При Радио Београда**, у кампу Караташ у Кладову, 7. јула 2010. године, додељена су признања за најбољу децу из дијаспоре која су учествовала на овогодишњем кросу. Укупно је трчало ове године 5011 деце у дијаспори и међу Србима у региону.
- „Карађорђеви куп“, 20. јубиларни, одржан у Аустралији почетком октобра 2008. године у организацији српског фудбалског клуба „Бели орлови“.
- Највећи успех у протеклој такмичарској 2008/09. години остварила је српска кошаркашка екипа „Баскет Минхен“ из Минхена која се пласирала у Професионалну кошаркашку Бундес лигу. Прошле године Министарство за дијаспору подржало је Кошаркашко европско првенство српске дијаспоре које се одржало у Минхену у организацији овог клуба. У фудбалу, највећи успех је остварила екипа „Српски Бели орлови“ из Торонта, која је прошле године освојила првенство Канаде.

V. ОРГАНИЗАЦИЈА И УЧЕШЋЕ У ХУМАНИТАРНИМ АКЦИЈАМА

- Хуманитарна акција Министарства за дијаспору и Српског савеза из Шведске - **Летовање за српску децу са Косова**. Прикупљено је око 65.000 евра, од дародаваца из дијаспоре и матице за бесплатно летовање српске деце из енклава на Косову у Баошићима у Црној Гори, јула и августа месеца 2009. године.

VI. УЧЕШЋЕ У РАДУ ВЛАДИНИХ КОМИСИЈА

- Активно учешће на **Оснивачким скупштинама Асоцијација избегличких и других удружења Срба из Хрватске**. У питању су две асоцијације. Тема: „Повратак станарских права; обнова ратом оштећене имовине; враћање запоседнутих имања; исплата пензија и других давања; примена међународних споразума; учешће на

локалним изборима“. Учешће у акцији анимирања избеглица из Хрватске које живе у Србији да учествују на локалним изборима у тој земљи, у мају 2009. године.

- Активно учешће представника Министарства за дијаспору у раду **Међународних комисија за заштиту мањина између Србије и Мађарске, Србије и Хрватске и Србије и Румуније.**

- Активно учешће представника Министарства за дијаспору у раду међуминистарских и међусекторских радних група и комисија.

МИНИСТАР

мр Срђан Срећковић